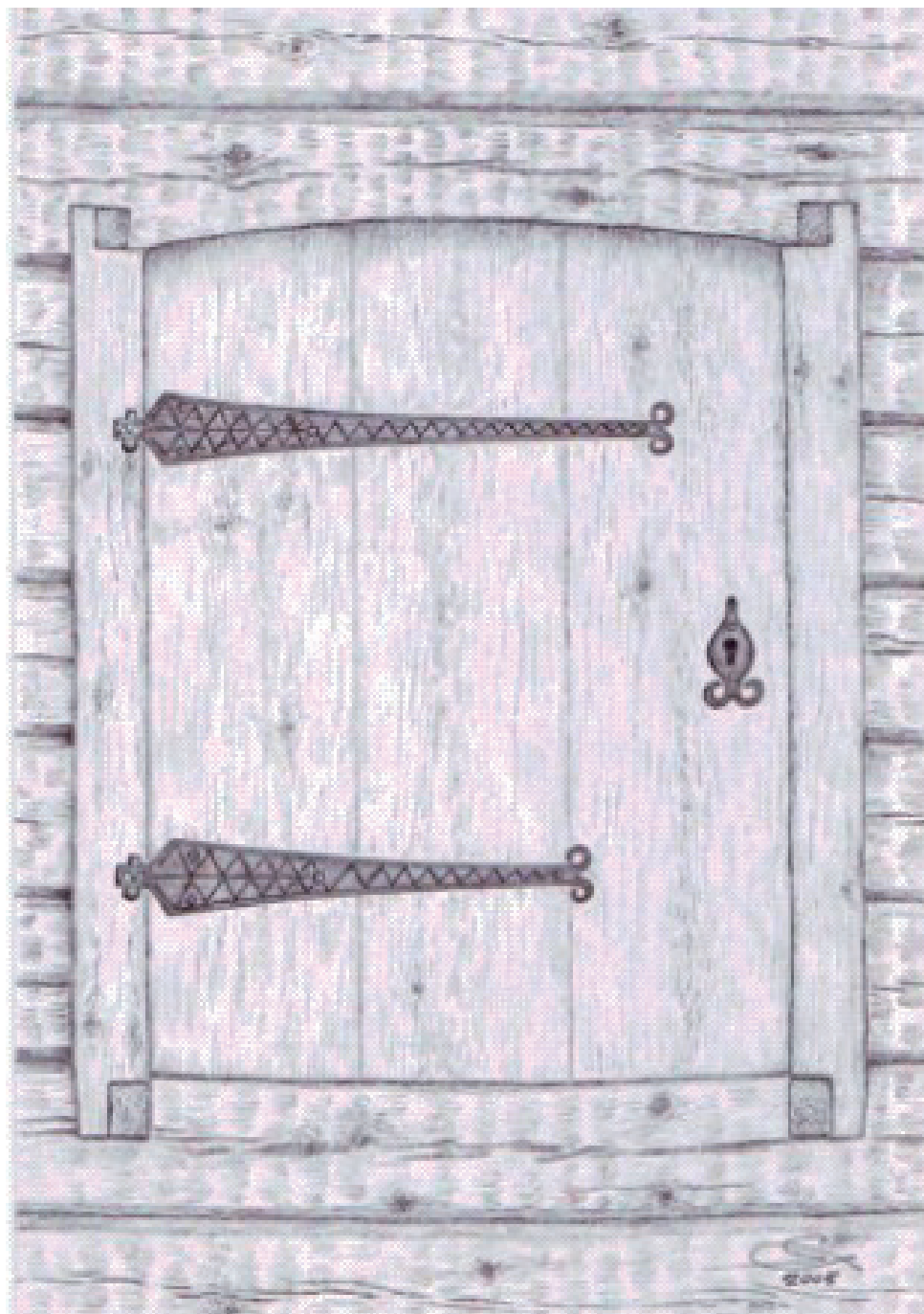

S a r a n a

Savon Sukututkimusharrastajat ry

Joulukuu 2020

Sarana

on Savon Sukututkimusharrastajat ry:n jäsenlehti. Vuoden 2020 toimintasuunnitelman mukaan se lähetetään jäsenille pääsääntöisesti sähköpostitse. Myös paperilehden toimittaminen on mahdollista, ellei jäsenellä ole sähköpostiosoitetta.

Sähköpostiosoitteen voi lähettää Jouni Kainulaiselle vieressä olevalla osoitteella.

Yhdistyksen kotisivut

www.savonsukututkimusharrastajat.fi.

Yhdistyksen jäsenmaksu vuodelta 2020 on 20 euroa.

Pankkitilin numero on

FI77 1078 3000 2114 81

Vuosikokous päätti pitää jäsenmaksun ennallaan eli se on 20 €.

Ilmoittanet osoitteesi muutokset sekä sähköpostiosoitteesi hallitukselle. Viime vuonna päätettiin siirtyä sähköiseen jäsenlehteen, joten yhteystietojen ajantasaisuus on tärkeää.

Savon

Sukututkimusharrastajat ry.

Puheenjohtaja Seppo Virta
seppo.virta@dnainternet.net
040-5306565

Varapuheenjohtaja Martti Laajapuro
marttilaajapuro@hotmail.com
040-0570735

Hallituksen jäsen Tuula Aamuvuori
Tiedotus ja nettisivut
tuulaam@gmail.com
050-5951670

Hallituksen jäsen Arja Vainikainen
arja.vainikainen@outlook.com
Sihteeri
045-6711812

Hallituksen jäsen Reetta Väänänen
Retket
reetta.vaananen@gmail.com
044-0697233

Hallituksen ulkopuolelta
Jouni Kainulainen, rahastonhoitaja ja jäsenrekisterin pitäjä
jouni.kainulainen1@pp.inet.fi
040-0426001

Sarana-lehden toimitus
Kaija Heiskanen

Facebook

Yhdistys tehostaa viestintäänsä ottamalla käyttöön myös omat facebook-sivut. Ne löytyvät tietenkin hakusanalla:

"savonsukututkimusharrastajat"

Kirjoitellaan kuulumisia, kommentoidaan tapahtumia - ollaan yhteydessä!

Hyvää Joulua
ja Onnellista Uutta Vuotta 2021

Kevään 2021 tapahtumat: tällä hetkellä tiedossa olevat alkuvuoden kokoontumisrajoitukset huomioonottaen joudumme peruuttamaan kaikki omat yhteiset tilaisuudet. Vuosikokouksen mahdollinen järjestäminen sääntöjen määräämässä ajassa on sekin auki. Ilmoitamme siitä myöhemmin. Jospa ensi syksynä pääsisimme jälleen pitämään kuukausikokootumisiämme ja työskentelemään savottaan tai sorvin äärellä.

Suomen Sukututkimusseura järjestää Suku 2021 -tapahtuman virtuaalisena 20.-21.3.2021. Ohjelman keskiössä ovat tavalla tai toislla isoonvihaan liittyvät esitelmät. Esitelmäohjelma julkaistaan heti alkuvuodesta. Lisäksi järjestetään reaaliaikaista sukututkimusneuvontaa sekä tietoisukuja videotallenteina.

Aiheiltaan laidasta laitaan olevia sukututkimuskoulutuksia löytyy verkosta useiden toimijoiden sivuilta. Kannattaa selata niin Suomen Sukututkimusseuran, Suomen Sukuhistoriallisen Yhdistyksen kuin esimerkiksi Snellman-instituutin sivuja. Myös monien vaikkapa facebookissa toimivien sukututkimusryhmien keskustelut pitävät harrastusta vireillä ja antavat uusia vinkkejä harrastuksen elävöittämiseksi.

Vuoden 2020 aikana ilmestyneitä suku- yms. kirjoja

Eikö sitä Äijää näy? : Hyytisen sukukirja : osa II

Kirjaan on koottu tämän hetken tieto Lappajärvellä 1500-luvun alkuvuosina syntyneen Hyytisen suvun henkilöistä ja sukulaisuussuhteista sekä tietoja heidän elämänvaiheistaan.

Koonnut Timo Hyytinen.

Korhosesta God'ksi : ruotusotilaita Iisalmessa ja elämää eteenpäin

Tekijä Lea God

Vataset : sukukirja. I, Savossa, Pohjois- ja Raja-Karjalassa vuoteen 1919

Vatasten Sukuseura ry Sukukirjamme "Viinikasta Vieremälle - Vidgrenien tilatarinoita 1810 - 2020" ilmestyi marraskuussa 2020.

Kirja on hyvä kokoelmateos sukumme historiaa. Se sopii kaikkien Vidgrenien ja suvustamme kiinnostuneiden kotikirjastoon.

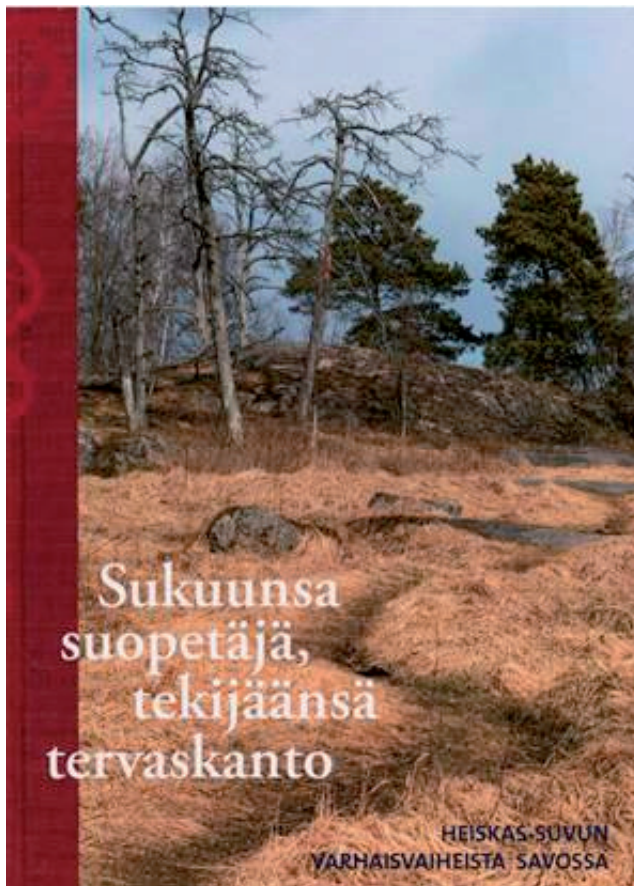
Mitäs myö Pärssiset : karjalaisen suvun 500 rauhan ja sodan vuotta, osat I ja II

Uusi sukukirja paljastaa: Kaikki Pärssiset ovat samaa sukujuurta. Karjalan evakot asettuivat Sastamalan seudulle reilut 75 vuotta sitten. Yksi näistä evakkosuvuista oli Pärssiset.

Mitäs myö Pärssisten 351-sivuinen ykkösosa sisältää historiaselvitystä, taustoitusta ja tarinoita suvun viidensadan vuoden ajalta. 743-sivuisessa toisessa osassa on yli 2 300 sukutaulua tietoineen sekä niihin liittyvät aakkoselliset henkilöhakemistot.

Kirjassa on uutta tietoa ja kertomuksia myös Venäjälle, Ruotsiin, Kanadaan ja Yhdysvaltoihin muuttaneista sukulaisista. Ensi kertaa on selvitetty Venäjän puolella asuneiden Pärssisten vaiheita Inkerinmaan asuttamisesta Stalinin vainojen vuosiin.

"Sukuunsa suopetäjä, tekijäänsä tervaskanto. Heiskas-suvun varhaisvaiheista Savossa". Keväällä 2020 ilmestynyt sukukirja tuo Heiskas-ten yli 50-sukuhaaran jäsenet yhteen yhdistämällä DNA-tutkimuksen tulokset aiempaan sukututkimukseen. Kirjan kirjoittajat: Kaija Heiskanen ja Ari Kolehmainen.

Sukututkija Ari Kolehmainen on julkaissut useita sukukirjoja, joiden sisältö perustuu geneettiseen sukututkimukseen. Heiskas-ten sukuseurakin kääntyi hänen puoleensa löytääkseen monille perinteisen sukututkimuksen keinoin selvityille sukuhaaroille yhteisen kantaisän. Sukututkimuksen opettaja Kaija Heiskanen lisäsi teokseen käytännön sukututkimuksen mukanaan tuomaa kokemusta ja näkökulmaa. Kirjan kuvat ovat kuva- taiteilija Elina Heiskas-ten käsialaa.

Samalla ilmestyi myös jatko-osa Heiskas-ten sukuseuran 50-vuotishistoriikille. Se kertoo seuran toiminnasta vuosina 2010-2020.

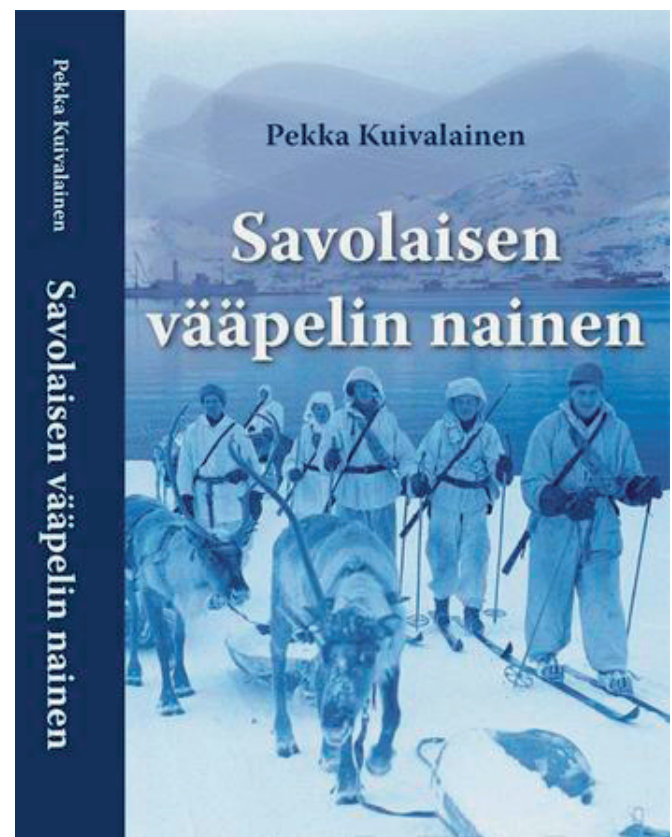
Savolaisen vääpelin nainen

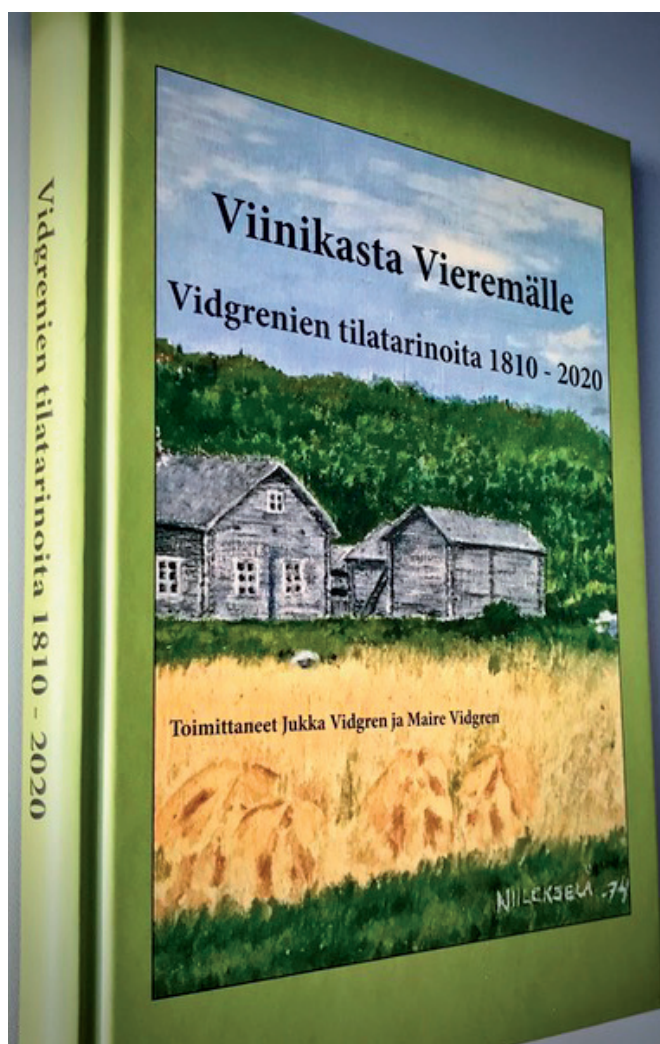
Kuivalainen Pekka, 246 sivua

"Sata vuotta sitten keuhkolla 1920 Suomen armeija yrittää käyttää hyväkseen sisällissodan heikentämän Venäjän sekasortoista tilannetta ja vallata Petsamon alueen. Parin komppanian suuruisen miehittäjän yllätykseksi vastaan asettuukin miesmäärältään nelinkertainen bolshevikki-armeija.

Tarinan keskiössä on Petsamon retkikunnan vääpelin Tauno Nousiainen ja petsamolaisen yksinhuoltajaäidin Maria Edelin romanssi, jota sodan ennalta arvaamattomat tapahtumat monella tapaa häiritsevät.

Kirja perustuu historiallisiin tosiasioihin ja kirjoittajan isoisän, Tauno Nousiainen julkaisemattomiin päiväkirjamerkintöihin. Näin ollen romaania voisi luonnehtia "dokumentaarisiksi fiktioksi", mutta tarinassa pääpaino on henkilöiden ajatuksissa, kokemuksissa ja tuntemuksissa, jotka ovat pääosin kuvitteellisia, huumoriakaan unohtamatta.

Vidgrenien sukukirja

"Kirja on hyvä kokoelmateos sukumme historiaa. Se sopii kaikkien Vidgrenien ja suvustamme kiinnostuneiden kotikirjastoon."

Kirjassa on 200 sivua ja juttuja suuresta joukosta Vidgrenien maatiloja ja muita mielenkiintoisia sukuumme liittyviä tarinoita. Kaikki tilatarinat ovat omien tilojensa jälkeläisten kirjoittamia ilman toimittajien sisältöön puuttumisia, ainoastaan joitakin kirjoitusasuun liittyviä asioita on muutettu eli kertomukset ja muistelut ovat kirjoittajien omia. Kirja on kovakantinen ja lankasidottu."

Julkaisija: Matts Widgrenin sukuseura. Toimittaneet Jukka Vidgren ja Maire Vidgren.

Korhosesta God'ksi : ruotusotilaita Iisalmessa ja elämää eteenpäin

Tekijä: Lea God

117 sivua, kuvitettu

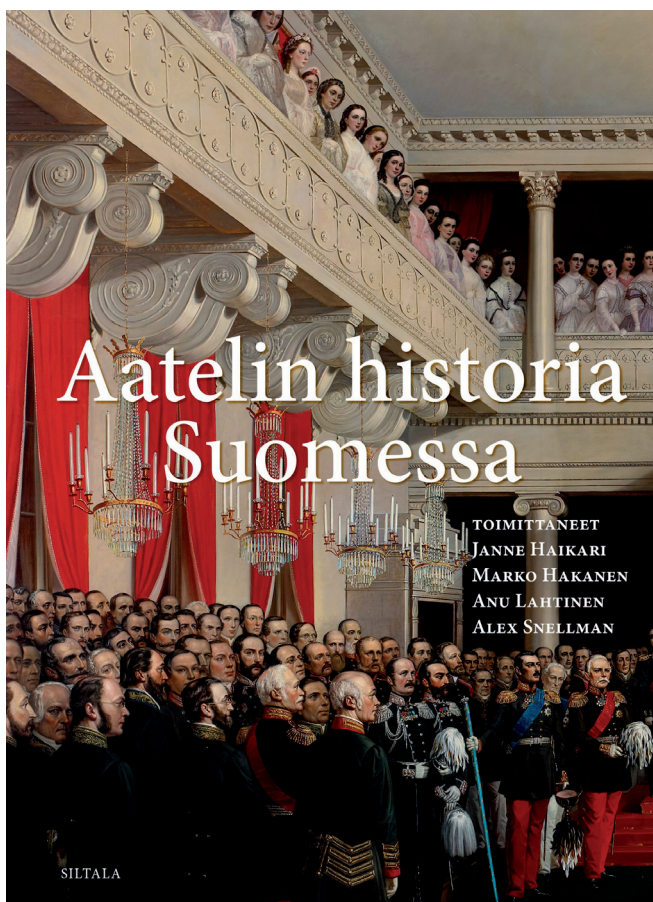
Aatelin historia Suomessa

Alex Snellman, Anu Lahtinen, Janne Haikari, Marko Hakanen

"Aatelin historia Suomessa luo uuden ja monivivahteisen kuvan säädystä, joka läpi historian oli tapahtumien polttopisteessä. Aatelin historia on häikäilemätöntä lahjontaa ja aitoa jaloutta, kylmiä naimakauppoja virkaurien hyväksi ja puhdasta rakkautta, yhteiskunnallista vastuunkantoa ja talonpoikien kurittamista.

Aatelia tarkastellaan Suomen ja suomalaisen näkökulmasta unohtamatta kuitenkin eri aikakausien valtiollisia kokonaisuuksia. Teemoissa liikutaan perhepiireissä, sukukustoksissa ja seurapiireissä. Aatelin arkiseen elämään on vuosisatojen ajan kuulunut ylellisyyttä, mutta myös kamppailua selviytymisestä.

Teos päättyy vuoteen 1919, jolloin aateloinnit kiellettiin Suomessa."

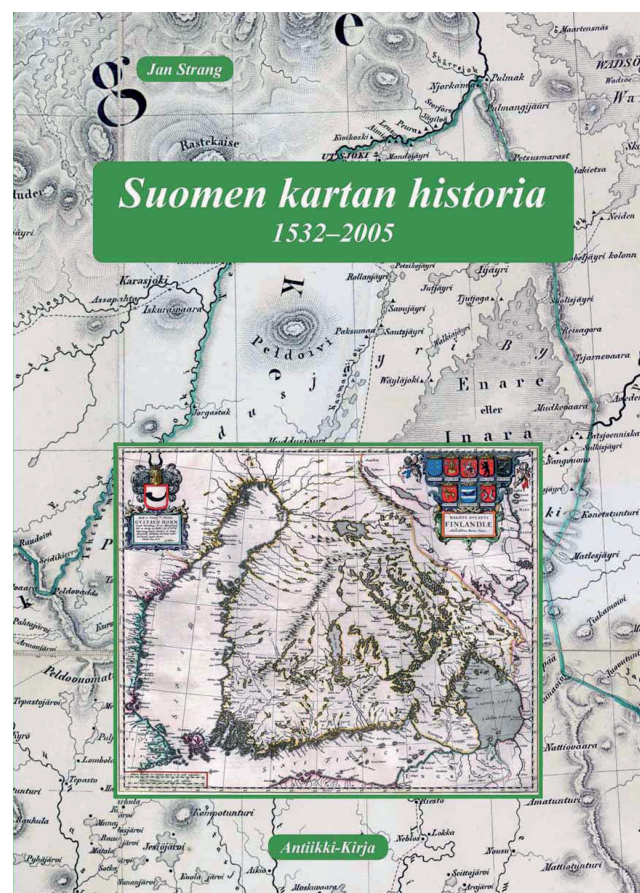

Suomen kartan historia 1532-2005.

Strang Jan, Antiikki-Kirja
384 sivua, 505 kuvaa (karttoja)

"Suomen kartan historian kaiken kattava perusteos - alansa klassikko, joka tulee säilyttämään käyttöarvonsa vuosikymmenten ajan. Kirja on jyrä t tietopaketti ja samalla kuvakavalkadi kauniista Suomen kartoista kautta aikain.

Kirjassa kerrotaan Suomen kartan ja maan karttakuvan kehitys 1500-luvulta nyky-aikaan asti. Keskiössä ovat koko Suomen kartat, mutta esitellyiksi tulevat myös kartastot, paikalliskartat, 1900-luvun karttasarjat sekä rautatie-, posti- ja maantiekartat. Karttojen tekijöistä on pienoiselämäkerrat. Lähes jokaisesta kirjassa kuvatusa kartasta on myös kuva. Tarkkoja tietoja kaipaavalle mukana on yksityiskohtainen kommentoiva bibliografia kaikista Suomea kuvaavista painetuista kartoista vuoteen 1917 ja vuosien 1918-2005 kartoista keskeisimmistä. Mukana ovat tiedot siitä, mistä kirjastosta tai arkistosta mikin kartta löytyy."

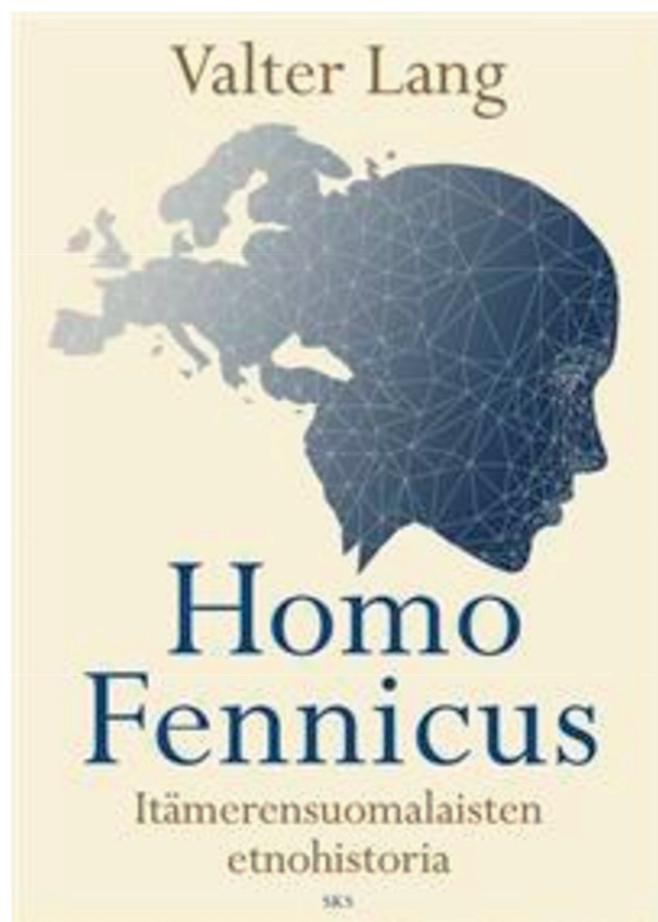

Mistä suomalaiset tulevat?

Minne suomensukuisten kansojen juuret ulottuvat? Mitä kieli, geenit ja arkeologia kertovat itämerensuomalaisten historiasta?

Tarton yliopiston historian ja arkeologian instituutin johtajan, professori Valter Langin käänteentekevä uutuuskirja Homo Fennicus johdattaa lukijan matkalle esihistoriaan, suomalaisten alkukodin jäljille. Yhden alkukodin sijaan Lang löytää esihistoriasta monia itämerensuomalaisten kulttuurien ja yhteisöjen syntysoja.

Käänteentekeväksi luonnehdittu teos perustuu uusimpaan genetiikan, kielitieteen ja arkeologian antamaan tietoon.

Suomen Sukututkimusseura

on kaikille avoin kansalaisjärjestö, jonka toiminnan tavoitteena on jo vuodesta 1917 lähtien ollut laadukkaan sukututkimuksen edistäminen. Seura pyrkii yhdistämään sukututkijoita, turvaamaan sukututkimuksen toimintaedellytykset Suomessa ja kehittämään sukututkijoiden tieto-taitoa.

Seura hyödyntää toiminnassaan monia nykyaikaisen median menetelmiä. Mutta ovatko ne tuttuja meille - tavallisille sukututkijoille? Seuran kotisivuilla osoitteessa genealogia.fi on otsikon "Seuraa meitä" alla luettelo, johon kannattaa tutustua.

Ensimmäisenä on **facebook-sivusto**. Sillä näyttää olevan 4226 seuraajaa (1.11.2020).

Ryhmän säännöt

1. Muista kunnioittaa jokaisen oikeutta esittää omia näkemyksiään
2. Yritä pysyä aiheessa.
3. Muista, että kaikki mitä kirjoitat Facebookiin pysyy Facebookissa.
4. Tämä ryhmä on tarkoitettu asialliseen keskusteluun. Ylläpito poistaa asiattomat viestit. Vain tavallisia keskustelunavauksia, ei "gallupeja" tms.
5. Mainosten jakaminen ryhmässä on kielletty.
6. Jokainen hakee itse ryhmän jäsenyyttä.

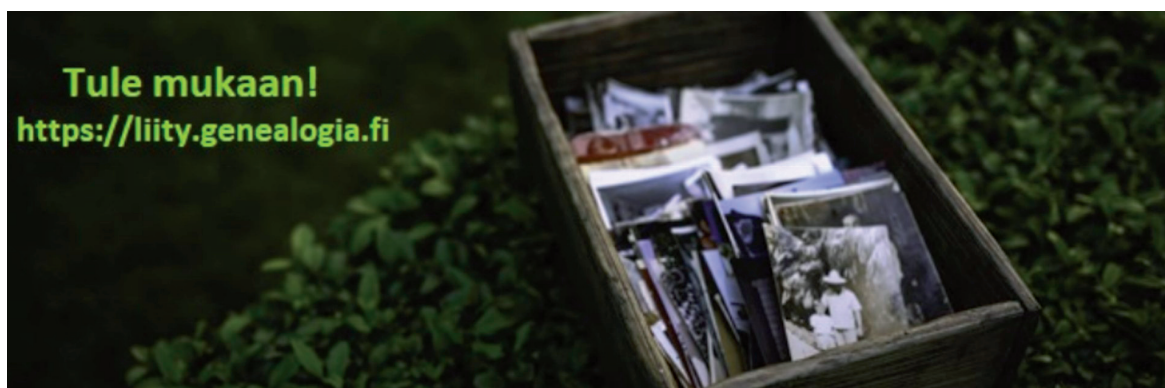
Ryhmä on julkinen eli kuka tahansa voi nähdä, keitä ryhmässä on ja mitä jäsenet julkaisevat. Ryhmä on myös näkyvä, joten kuka tahansa voi löytää ryhmän. Ryhmä luotiin 23. elokuuta 2010.

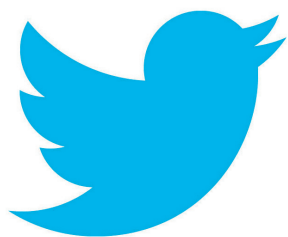

Ryhmässä käytyjen keskustelujen aiheita ei ole rajattu, joten mitä tahansa mielenkiintoista saattaa löytyä. Tätä kirjoittaessani joku kysyi, mitä tarkoittaa rippikirjan merkintä B.B. n:o 459. Kysyjä sai oitis vastauksen - B(rottmåls) B(oken), rangaistujen kirja. On myös paljon viittauksia ilmestyneisiin kirjoihin, tulossa oleviin tai tallennettuihin koulutuksiin ja luentoihin jne.

Sivustolta pääsee katselemaan menneistä tapahtumista koostettuja videoita. Niitä on esimerkiksi seuran viimeisimmistä vuosikokouksista, Vantaan Kuulutko sukuuni - tapahtumasta ja joistakin järjestetyistä seminaareista.

Sivustolle on linkitetty muutamia mielenkiintoisia ryhmiä, kuten Genomitiedon iltakoulu, Seuran Suuri neuvottelukunta, Sukuviesti//Sukuseurojen keskusliitto ja Omat Juuret.

Twitter julkistettiin vuonna 2006, ja vuonna 2017 sillä oli arviolta 330 miljoonaa aktiivista käyttäjää.

Suomen Sukututkimusseuran twitter-sivustolla on 769 seuraajaa (1.11.2020). Se on lähinnä tiedotuskanava, jonka kautta saa ajankohtaista tietoa seuran tapahtumista.

Kerrotaan esimerkiksi tammikuussa 2021 Suomen Akatemian toimesta järjestettävästä tieteiden yöstä, jossa myös sukututkimus on esillä. Seura osallistuu haasteeseen "Vaikutu tieteestä" aiheenaan "Taudit ja epidemiat - lyhyt katsaus sairauksiin ja epidemioihin, joihin sukututkija saattaa tutkimuksissaan törmätä". Mikä oiva aihe juuri nyt!

Entä **Twitter** - löytyisikö sieltä jotakin kiinnostavaa?

Twitter on yhteisö- ja mikroblogipalvelu, jonka käyttäjät pystyvät lähettämään ja lukemaan toistensa päivityksiä internetissä. Tekstipohjaiset viestit eli tviitit (tai twiitit), voivat sisältää korkeintaan 280 merkkiä. Käyttäjien on mahdollista lähettää ja vastaanottaa päivityksiä Twitter-verkkosivuston kautta, tekstiviesteinä, RSS-syötteenä tai erilaisten sovellusten kautta. Palvelun käyttö internetissä on maksutonta. Wikipedia 1.11.2020)

Instagram on ilmainen kuvien jakopalvelu ja sosiaalinen verkosto, joka avattiin lokakuussa 2010. Palvelun avulla käyttäjät voivat jakaa kuvia ja videoita sekä kommentoida ja tykätä toistensa julkaisusta sisällöstä. Kuvia ja videoita voi muokata erilaisilla filttäreillä. Palvelun käyttö mobiililaitteilla edellyttää sovelluksen latausta, joka on saatavilla iOS-, Android- ja Windows Phone 8 -käyttöjärjestelmille. (Wikipedia 1.11.2020)

Seura käyttää instagramia twitterin tapaan tiedotuskanavana. Lokakuun alussa kerrottiin esimerkiksi, että seuran Sukutarinakilpailuun tuli ennätykselliset 123 tarinaa. Esiraadin valittua finalistit pääsee yleisö äänestämään lempitarinansa.

Seuran instagram-tilillä on 282 julkaisua ja 829 seuraajaa (1.11.2020).

Viereisessä kuvassa on vuonna 2006 ilmestyneen Tarinaharjun parantolan historiasta kertovan kirjan kansi. Tekijät olivat Raimo Hoffren, Juhani Kärjä ja Hannu Tukiainen.

Onko podcast tuttu käsite?

Podcasting on tilauspohjaista äänitiedostojen julkaisua verkossa. Podcastin pitäjä julkaisee RSS- tai Atom-syötettä, jossa on tiedot julkaistuista äänitiedostoista. Kuuntelijalla on puolestaan ohjelma, joka seuraa syötteen päivittymistä ja automaattisesti lataa sen perusteella tiedostot myöhemmin kuunneltavaksi. Käytännössä kuuntelu voi tapahtua tietokoneen lisäksi myös MP3-soittimella tai muulla mobiililaitteella. Termi "podcasting" tuli tunnetuksi vuonna 2004 ja Suomessa ensimmäiset podcastit aloitettiin vuonna 2005. (Wikipedia 1.11.2020)

Suomen Sukututkimusseuran podcastit tarjoavat mielenkiintoisia luentoja ja kertomuksia eri aiheista - mainittakoon vain Ulla Koskisen tarina isoisän etsinnästä, Mikko Kuitulan artikkeli Suomen ritaristosta ja aatelista sekä Veli-Pekka Torpaisen aiheena oleva naisia koskevaa sukututkimus. Podcastitkin löytyvät seuran sivuilta genealogia.fi oikean reunan kohdasta "Seuraa meitä".

Kuvassa Kuitulan esitelmään liittyen ote Suomen Ritarihuoneen vaakunaseinältä.

Yllä oleva kuva löytyy seuran blogiarkistosta vuodelta 2015. Tiina Miettinen kertoo kuvasta seuraavasti: *Jouluaaton kunniaksi esittelemme veistoksen, jossa on Pyhä Anna kolmantena. Mutta.. hei, hetkinen? Henkilöitähän on neljä!?* Kuka on tuo ylimpänä seisovat nainen, jolla on kirja ja sauva? No, kukapas muu kuin Jeesuksen isomummu Emerentia.

Vaan mikä on blogi?

Blogi on verkkosivu tai -sivusto, johon yksi tai useampi henkilö tuottaa sisältöä enemmän tai vähemmän säännöllisesti niin, että uudet tekstit, videot, diat tai muu sisältö ovat helposti löydettävissä, ja niin että vanhat tekstit säilyvät luettavina ja muuttumattomina uusista teksteistä huolimatta. Wikipedia 1.11.2020.

Suomen Sukututkimusseuran blogiarkistoa voi selata kuin parhaintakin novellikokoelmaa. Mistä puhuimme vuonna 2010, mikä oli pinnalla vuosikymmenen puolivälissä, entä nyt? *"Seura tähyää luottavaisena ensi vuoteen"* toteaa seuran toiminnanjohtaja P.T.Kuusiluoma 30.9.2020 julkaistussa kirjoituksessaan. Suku 2021 - tapahtumaa suunnitellaan täyttää päätä eivätkä seuran koulutus-tapahtumat ole ainakaan vähentymään päin - päinvastoin!

Mikä on Sukuhaku? Onko se sama kuin Sukuhakuri? Siis mitä ne ovat?

SukuHaku on Suomen Sukututkimusseuran jäsenpalvelu, joka avattiin Seuran satavuotispäivänä 30.1.2017. Se on portti suomalaisen sukututkimuksen aineistoihin ja sen kautta on mahdollista löytää ”lihaa luiden ympärille”. SukuHaku sisältää hakemistoja monenlaisiin suku- ja henkilöhistorian tutkimukselle hyödyllisiin arkistoaineistoihin ja julkaisuihin. SukuHaussa on myös digitoitua kirjallisuutta ja muuta sukututkimusateriaalia. Uutta aineistoa lisätään palveluun jatkuvasti. Avauspäivänä noin neljä vuotta sitten SukuHaussa oli käytettävissä n. 2,1 miljoonaa hakemistotietuetta ja yli 4 100 kirjan sivua. Tänä (30.10.2020) aineistoa on 3 581 801 hakemistoriviä ja 134 102 kirjan sivua.

Lisätietoja: [sukuhaku\(at\)genealogia.fi](mailto:sukuhaku(at)genealogia.fi). Sukuhaun löydät linkistä <https://sukuhaku.genealogia.fi>.

Sukuhakuri oli Sukujutut-ohjelman osa, jossa käytiin keskustelua sukututkimukseen liittyvistä ongelmista ja jossa kysyjä sai kokeneiden tutkijoiden apua omiin yksityisiin kysymyksiinsä. Valitettavasti se jouduttiin sulkemaan vuonna 2018, mutta sen vanha arkisto vuosilta 2007-2018 on vielä löydettävissä osoitteessa <https://www.sukujutut.fi/sukuhaku/sukuhak1.asp>

Eräs sukuhakuria kaipaava kommentoi hakurin käyttöä seuraavasti:

Sukuhakurista sai aina takuuvarmasti monipuolista ja asiantuntevaa apua. Moni jakoi ystävällisesti tutkimiaan sukutietoja ja auttoi kiitettävästi niiden selvittämisessä. (YksiMonienPuolesta 14.10.2018)

Noista netissä vielä olevista vanhoistakin tiedoista saattaa olla apua, joten niitä kannattaa käyttää.

Mitä sukututkimukseen liittyvää mahtaisi löytyä Youtube-kanavalta?

Kun avaat Youtuben ja kirjoitat hakukenttään sanan ”sukututkimus”, aukeaa eteesi kymmenien luentojen, opasvideoiden ja tietoisukujen maailma. Aineistoa löytyy lähien sukututkimuksen aloittamisesta, perimätiedon hyödyntämisestä ja dna-tutkimusten tekemisestä - vain muutamia mainitakseni.

Kaiken tämän jälkeen en malta olla liittämättä mukaan kuvaa Aku Ankan sukupuusta. Sekin löytyi Youtubesta - löytyy toki ihan nimihaualla googlestakin.

Aku Ankan suku tulee kolmesta suvusta: Ankanpään suvusta, MacAnkan Klaanin suvusta ja Ankkojen suvusta.

